



Με δύο ποιητικές εκδόσεις η Τράπεζα Πειραιώς συνεχίζει τις δράσεις της για την επέτειο της Επανάστασης του 1821

Δύο μοναδικές εκδόσεις, που εντάσσονται στο πλαίσιο του επετειακού προγράμματος της Τράπεζας Πειραιώς για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821, παρουσιάστηκαν σε ειδική εκδήλωση που διοργανώθηκε στον χώρο του Ιστορικού Αρχείου του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ). Στην εκδήλωση παρέστησαν ο Πρόεδρος Δ.Σ. κ. Γ. Χαντζηνικολάου, ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Χ. Μεγάλου, στελέχη διοίκησης και εκπρόσωποι των φορέων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Επετειακών Δράσεων της Τράπεζας Πειραιώς.

Η πρώτη έκδοση, η Ανθολογία «Ο Αγώνας του 1821 στην Ελληνική και Ξένη ποίηση», είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας της Τράπεζας με το Ίδρυμα «Τάκης Σινόπουλος – Σπουδαστήριο Νεοελληνικής Ποίησης».

Η δεύτερη, αποτελεί μια πρωτότυπη έκδοση σε πλήρη μορφή του «Ύμνου εις την Ελευθερίαν» του Διονυσίου Σολωμού, που κοσμεύεται με ξυλογραφίες των Αγωνιστών του 1821, φιλοτεχνημένες από τον εικαστικό Γιάννη Ψυχοπαίδη.

Παράλληλα με την παρουσίαση των επετειακών εκδόσεων, εγκαινιάστηκε στο χώρο του Ιστορικού Αρχείου του ΠΙΟΠ, η εικαστική εγκατάσταση των χαρακτηριστικών πορτρέτων των Αγωνιστών της Επανάστασης του 1821.

Χαιρετίζοντας την εκδήλωση, ο Πρόεδρος Δ.Σ. της Τράπεζας Πειραιώς κ. Γιώργος Χαντζηνικολάου ανέφερε μεταξύ άλλων: «Συνεχίζουμε να υλοποιούμε τις δράσεις μας, με επιμονή, συνέπεια και με την βαθιά συναίσθηση του χρέους και της ευθύνης που ως σύγχρονοι Έλληνες έχουμε: να διαχειριστούμε, με ανοιχτό πνεύμα το παρελθόν, και με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον να καταστήσουμε αυτή την ανεκτίμητη κληρονομιά πηγή αυτογνωσίας, δύναμης και δημιουργικότητας απέναντι σε κάθε πρόκληση, πάντα με ζωντανό το όραμα της ελευθερίας, της προόδου και της ανάπτυξης». Ο Πρόεδρος της Τράπεζας Πειραιώς τόνισε ότι «σε συνεργασία με κορυφαίους φορείς και προσωπικότητες από τους τομείς της Επιστήμης, των Γραμμάτων και των Τεχνών, συμμετέχουμε στον εθνικό εορτασμό με δράσεις που πιστεύουμε πως συμβάλλουν στον εμπλουτισμό της ιστορικής γνώσης, την

επιστημονική έρευνα, την καλλιτεχνική δημιουργία, τον ανοιχτό διάλογο και εν τέλει, τη διάχυση στο ευρύ κοινό και ιδιαίτερα στις νέες γενιές, των διαχρονικών μηνυμάτων του Αγώνα για την Ελευθερία. Και σήμερα, που η χώρα θεμελιώνει ένα καλύτερο αύριο, όλες οι δημιουργικές της δυνάμεις, και ιδιαίτερα οι νέοι μας, με έμπνευση, κοινό όραμα και δημιουργικότητα, μπορούν και πάλι να ηγηθούν μιας πορείας που θα δικαιώσει και τις δικές μας γενιές στα μάτια των Ελλήνων που έρχονται».

Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος «Τάκης Σινόπουλος – Σπουδαστήριο Νεοελληνικής Ποίησης» κ. Ξάνθος Μαϊντάς αναφερόμενος στη συνεργασία «δύο τόσο διαφορετικών οργανισμών», επεσήμανε ότι «πρόκειται για μια απόφαση εθνικής ενότητας και εθνικής συνεισφοράς όπως αυτή υπαγορεύεται από τις μεγάλες στιγμές της Επανάστασης του 1821. Το έργο μας αυτό αποτελεί ταπεινή απότιση φόρου τιμής στους ανθρώπους, Έλληνες και ξένους, που αγωνίστηκαν για την Ελευθερία της Ελλάδας». Όπως ανέφερε ο κ. Μαϊντάς: «Προς τον σκοπό αυτό, έγινε ανάθεση σε δύο εξαιρετους νέους φιλόλογους, οι οποίοι διερεύνησαν τα ελληνικά και ξένα ποιητικά πράγματα και έκαναν την επιλογή, την καταγραφή και τον εκτεταμένο σχολιασμό του υλικού». «Τα ευρεθέντα τεκμήρια», σημείωσε, «άλλοτε γνωστά ποιήματα της δημοτικής και λόγιας ελληνικής γραμματείας, άλλοτε σπάνια μικρά αριστουργήματα, σχεδόν χαμένα στα άδυτα του ποιητικού μας χρυσωρυχείου, καθώς και η ξένη ποίηση, έκφραση του φιλελληνικού κινήματος, συνθέτουν τον παρόντα τόμο». Ο κ. Μαϊντάς εξέφρασε την πεποίθηση πως το έργο αυτό «θα μακροημερεύσει, θα το αγκαλιάσουν πολλά χέρια και μάτια, θα συγκινήσει μελλοντικές γενιές».

Ο Γενικός Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας του Υπουργείου Εξωτερικών κ. Ιωάννης Χρυσουλάκης με μήνυμά του χαιρέτησε την εκδήλωση. Ο κ. Χρυσουλάκης αναφέρθηκε στο Μνημόνιο Συνεργασίας που έχει υπογραφεί μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών και της Τράπεζας Πειραιώς, το οποίο αποσκοπεί στην παρουσίαση του Προγράμματος Επετειακών Δράσεων της Τράπεζας σε όλες τις εστίες του ομογενειακού Ελληνισμού. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σε εξέλιξη ένα πρόγραμμα επικοινωνίας, με περισσότερες από 35.000 ψηφιακές αποστολές των επετειακών δράσεων της Τράπεζας στον απόδημο ελληνισμό.

Για την Ανθολογία «Ο Αγώνας του 1821 στην Ελληνική και Ξένη ποίηση», σε επιλογή των κ.κ. Θανάση Γαλανάκη και Μάνου Κουμή, μίλησαν εκτενέστερα, ο Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Ευριπίδης Γαραντούδης, και ο φιλόλογος και ποιητής κ. Θανάσης Γαλανάκης.

Σύμφωνα με τον κ. Γαραντούδη: «Η Ανθολογία αποβλέπει στο να καλύψει κυρίως τις ανάγκες του ευρύτερου αναγνωστικού κοινού που ενδιαφέρεται να γνωρίσει πώς η ελληνική ποίηση δύο αιώνων αλλά και ένα μέρος της ξένης ποίησης θεματοποίησαν την Επανάσταση του 1821. Σε σχέση με τις ανάγκες αυτού του κοινού, η ανθολογία ανταποκρίνεται πολύ καλά στον στόχο της τόσο με τα πολλά και ποικίλα ανθολογημένα κείμενα όσο και με τις ευρύτατες πληροφορίες που χορηγεί γι' αυτά ο επιμελητής. Επίσης το βιβλίο είναι τυπογραφικά καλαίσθητο και δεν έχει

αβλεπτήματα. Εξεταζόμενη από τη σκοπιά του προορισμού της και για το ειδικό κοινό, η Ανθολογία περιλαμβάνει όχι μόνο τα λίγο ως πολύ αναμενόμενα ποιήματα με θέμα την Επανάσταση, αλλά και αρκετά άλλα που θα χαρακτηρίζαμε αθησαύριστα, κείμενα που κατά βάση είναι ελάχιστα γνωστά σήμερα, ακόμα και στην κοινότητα των ειδικών». Ο κ. Γαραντούδης αναφέρθηκε και στην έκδοση του «Ύμνου εις την Ελευθερίαν» του Δ. Σολωμού, με βάση το ελληνικό κείμενο της πρώτης έκδοσης του 1825. Όπως είπε: «Το βιβλίο έχει αξία για δύο αλληλένδετους λόγους. Ο πρώτος είναι ότι αυτό το καταστατικό για τη θεμελίωση της νεότερης ελληνικής εθνικής ποίησης ποίημα μάς προσφέρεται τυπωμένο με την τυποτεχνική της κλασικής, χειροποίητης τυπογραφίας, είναι λοιπόν χάρμα ειδέσθαι. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι το ποίημα πλαισιώνεται εικαστικά από τις 22 ξυλογραφίες ηρώων της Επανάστασης, από τον Ρήγα και τον Μπάιρον μέχρι τον Καποδίστρια και τον Μακρυγιάννη, που δημιούργησε ο Γιάννης Ψυχοπαίδης».

Ο κ. Γαλανάκης, ο ένας εκ των δύο δημιουργών του περιεχομένου της Ανθολογίας, τόνισε ότι «το εγχείρημα αυτό υπήρξε ήδη από τη σύλληψή του παράτολμο. Ο έλεγχος των κειμενικών τεκμηρίων όφειλε να καλύψει περίπου δύομιση αιώνες ποιητικής παραγωγής, ενώ η έρευνα δεν γινόταν να περιοριστεί μόνο στα γνωστά και ευκόλως εντοπίσιμα έργα, μα να επεκταθεί σε πηγές δευτερεύουσες, άγνωστες και πολύ συχνά δυσεύρετες. Παρά ταύτα, έχοντας προσπελάσει περίπου 2.000 ποιητικές συλλογές, καταλήξαμε σε ένα σώμα ευρεθέντων ποιημάτων εκ των οποίων καλούμασταν να επιλέξουμε. Πάρθηκε η απόφαση να υπάρχουν εκατέρωθεν παραχωρήσεις εφόσον εξυπηρετείτο ο απώτερος στόχος του έργου. Με άλλα λόγια, το ιδανικό ποίημα ήταν εκείνο που συνδύαζε υψηλό αισθητικό, λογοτεχνικό αποτύπωμα, αλλά και πλούσιες αναφορές σε περιστατικά ή πρόσωπα της Επανάστασης. Έτσι, προκρίθηκαν και ποιήματα που ενδεχομένως υστερούσαν αισθητικά μπροστά στον Βαλαωρίτη, τον Σολωμό ή τον Κάλβο, περιελάμβαναν όμως αναφορές σε πρόσωπα, περιστατικά και γεγονότα που εμφανίζονται πολλές φορές άπαξ στη λογοτεχνία μας, και ως εκ τούτου δεν γινόταν να εξοβελιστούν από την τελική επιλογή. Το ίδιο ακριβώς συνέβη και με τους ξένους συγγραφείς, ανθολογώντας ποιητές γνωστούς σε όλους μας, όπως ο Λόρδος Βύρων, ο Βίκτωρ Ουγκώ, ο Ουλιέλμος Μύλλερ και ο Αλέξανδρος Πούσκιν, αλλά και ελάσσονες φωνές άσημων αλλοδαπών συγγραφέων που εμπνεύστηκαν από τα γεγονότα του 1821».

Η δημιουργία της εικαστικής εγκατάστασης βασίζεται στην ευγενική προσφορά των Γιάννη Ψυχοπαίδη, Ηρούς Νικοπούλου και του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου, ενώ κατά τη διάρκεια της έκθεσης, που έχει κυρίως εκπαιδευτικό χαρακτήρα, θα πραγματοποιηθούν εργαστήρια ενηλίκων και παιδιών με έμφαση στην ιστορία της Επανάστασης αλλά και στην τέχνη της χαρακτηριστικής. Η εικαστική εγκατάσταση θα είναι ανοιχτή για το κοινό στους χώρους του Ιστορικού Αρχείου του ΠΙΟΠ από τις 15 Σεπτεμβρίου έως τις 15 Οκτωβρίου 2021.

Αθήνα , 17 Σεπτεμβρίου 2021